

FRANJO STIPLOVŠEK

12. maj 1898 (Malinska, Hrvaška) – 6. april 1963 (Brežice)

12. maja 1898 se je na otoku Krku, v kraju Malinska, rodil slikar, grafik in muzealec Franjo Stiplovšek. V letih 1921–1922 je obiskoval Umetno-obrtno šolo na Dunaju, 1923–1924 študiral slikarstvo na akademiji v Zagrebu, v grafiki pa se izpopolnjeval v Benetkah, Firencah in drugod.

Zaposlitev je najprej kot profesor risanja in opisne geometrije našel na Meščanski šoli v Krškem, leta 1945 pa se preselil v Brežice. Tu je najprej delal kot profesor risanja na gimnaziji, leta 1949 postal upravnik, leta 1953 pa ravnatelj Posavskega muzeja Brežice, kateremu je ostal zavezan do svoje upokojitve, leta 1962. Svoje delo v muzeju je opravljal z veliko predanostjo.

Premnoge prostore krasijo njegove slike, olja in grafike, nanj pa spominjajo tudi lepo urejene sobane v brežiškem gradu.

»Šele tedaj, ko pride človek v gotova leta, spozna, kako važno je življenje v mladosti in hrepenenje po tistem bogastvu, ki navdušuje človeka pri vsakem koraku, da mora vedno premišljati, kako bo zmožel doseči najvišji cilj. Moj cilj je bil vedno eden in isti, postati umetnik – samo umetnik.« Tako razmišlja Franjo Stiplovšek v monografiji *STIPLOVŠEK FRANJO*, ki je bila izdana ob 30. obletnici Posavskega muzeja.

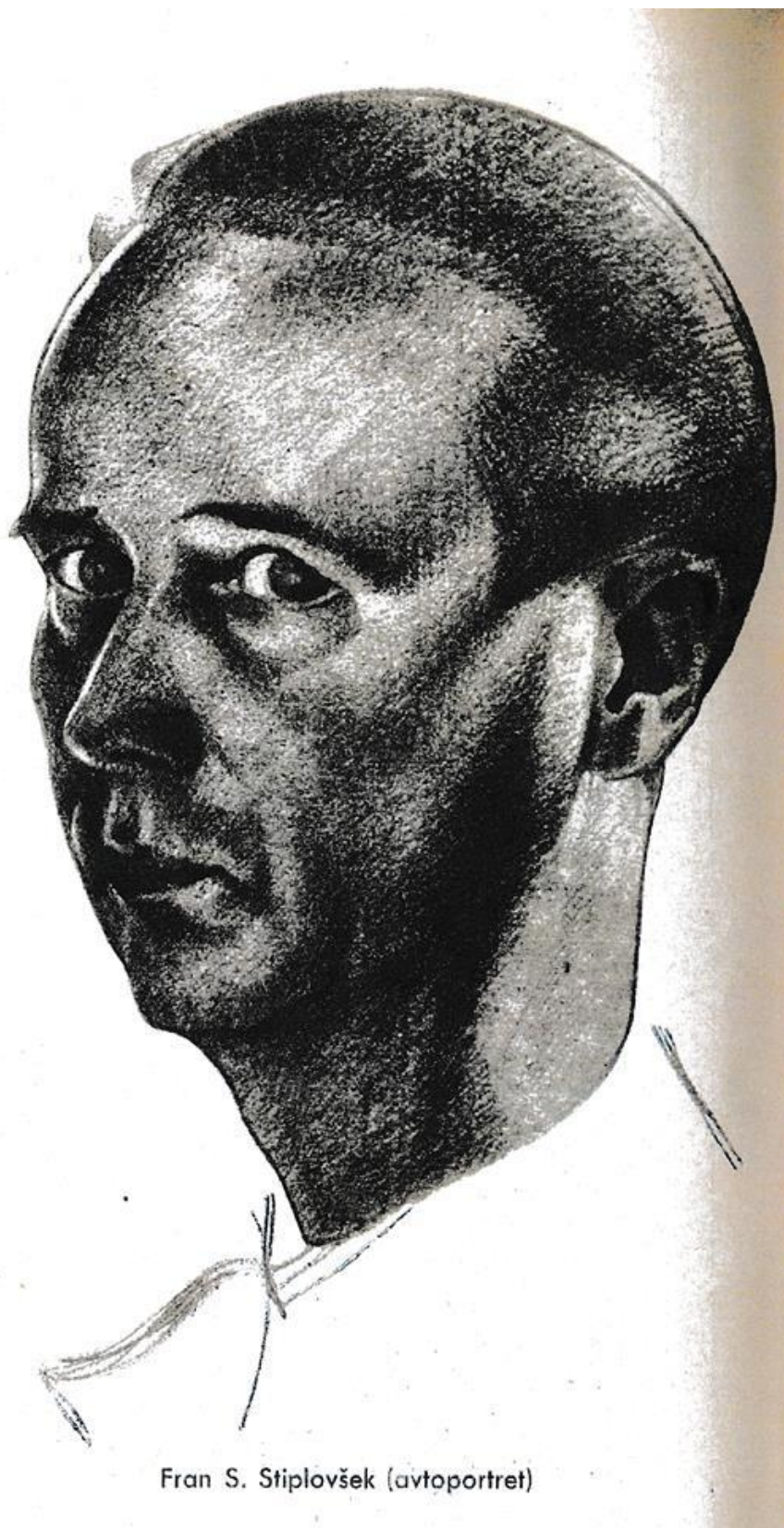
V prvi vrsti je bil Stiplovšek SLIKAR in GRAFIK. Gledališke družine ga poznajo kot režiserja, predvojni vokalni in instrumentalni zbori kot pevovodjo in odličnega glasbenika, Brežičani pa kot profesorja risanja na Gimnaziji v Brežicah in kot ravnatelja Posavskega muzeja Brežice, katerega je vodil do svoje smrti.

Franjo Stiplovšek

Fotografijo hrani Posavski muzej Brežice.

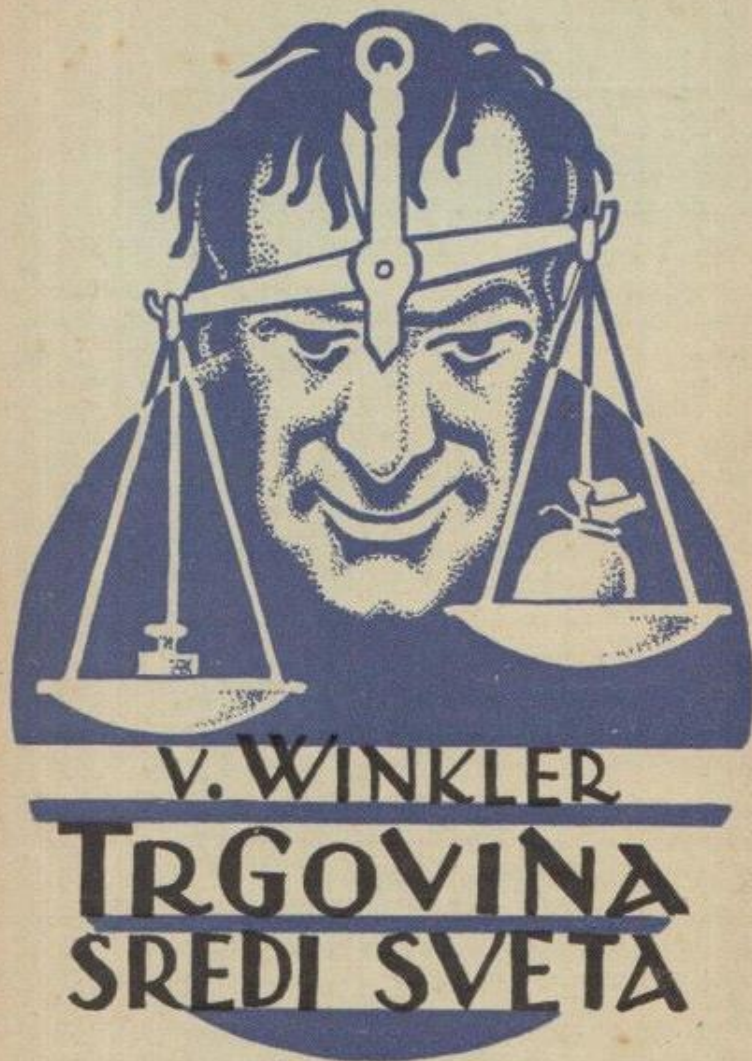
»Človeški cilji so tako različni, kakor so ljudje raznoliki. Moj cilj je bil vedno eden in isti, postati umetnik – samo umetnik. Zato ni čudno, da je bilo vse moje delovanje usmerjeno samo na tisto točko, ko so bile vse druge dobrine le postranska stvar. Razumljivo je, da moramo živeti, a to je vsekakor vnaprej določeno, medtem ko je vse kaj drugega hrepenenje za dosego najvišjega življenjskega cilja,« je v svojih mlajših letih priznal Stiplovšek.

Fran S. Stiplovšek (avtoportret)

Fran S. Stiplovšek (avtoportret)

Vlado Podgoršek je v *Slovenskem almanahu* (1999) zapisal: »Na brežiški gimnaziji nas je uvajal v skrivnosti risanja, predvsem pa v plastično oblikovanje različnih lončenih posod in človeške glave. Bil je resen in dostojanstven ter dovolj zahteven pri šolskih urah, in le redkokdaj je prek obraza hušknil nagajiv nasmeh ali so se zaiskrile otožne oči. Nekako skrivnosten je bil profesor Franjo Stiplovšek.«

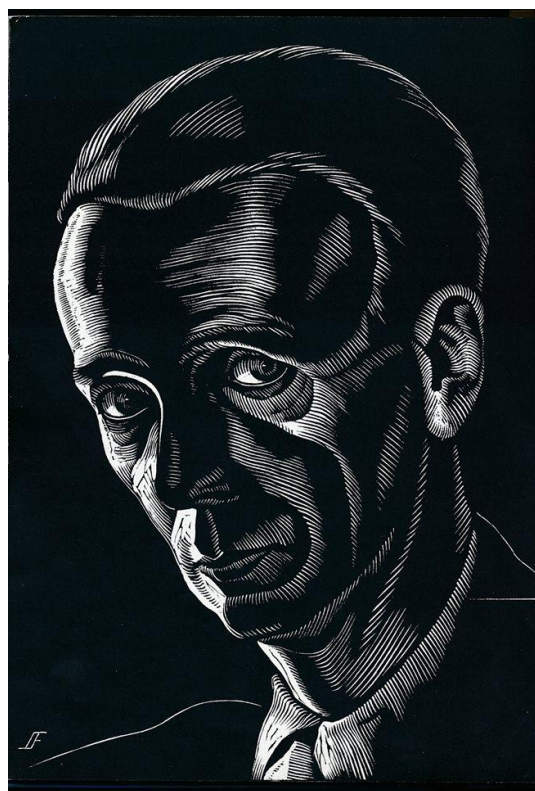

 Rabljene knjige

Z lesorezi in risbami je Stiplovšek ilustriral in opremil več knjig (*Dachau, Ustika, Slovenska vas na Dolenjskem, Trgovina sredi sveta in druge zgodbe, Skozi trpljenje v lepše čase, Koroške narodne pripovedke, Sodobna šola, Slovenska začetnica (1. del), Naši vodniki, Tretja čitanka* in druge).

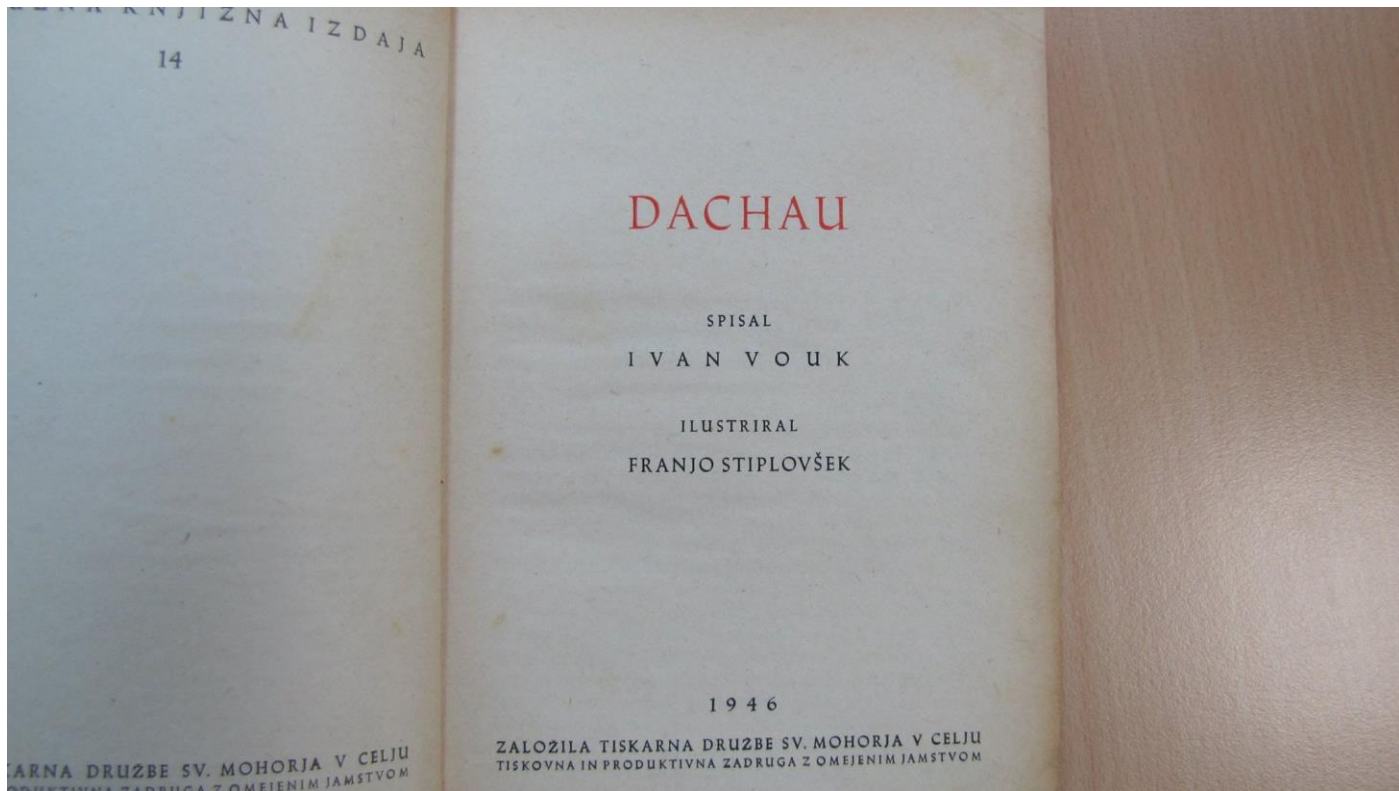

Njegova najbolj plodovita slikarska leta predstavlja čas med obema vojnama. Blizu mu je bilo predvsem slikanje z oljem in risanje. Sliko »Brežice z Vrbino« (1957) najdete v katalogu Posavskega muzeja z naslovom STIPLOVŠEK, ki ga hranimo v brežiški knjižnici.

Leta 1923 se je začel načrtno ukvarjati z lesorezom, ki je bil njegovemu dojetju sveta najbližja in najbolj priljubljena izrazna zvrst. Naglo in dosledno je to tehniko razvijal in izpopolnjeval. Prva mapa 12 lesorezov »Stari Maribor – Ulice«, ki jo je izdal leta 1924, prikazuje ozke, temne in zapuščene ulice Maribora, drugi, tehnično in izrazno izboljšani ciklus lesorezov »Stari Maribor – Skriti kotički« pa leta 1927.

Poleg lesoreza je bil spreten tudi v linorezu. Grafika »Lastna podoba« (1942) krasi katalog z naslovom STIPLOVŠEK, ki je del bogate domoznanske zbirke Knjižnice Brežice.

Z lesorezi in risbami je Stiplovšek ilustriral in opremil več knjig (*Dachau*, *Skozi trpljenje v lepše življenje*, *Trgovina sredi sveta*, *Koroške narodne pripovedke* itd.). Nekaj jih hranimo tudi v naši knjižnici.

GALERIJA KRŠKO
POSAVSKI MUZEJ BREŽICE
1977

Franjo Stiplovšek

olja, grafike
od 3. do 19. junija

0 3.6.1978/1070 A

Od leta 1924 je bil član Kluba mladih in od leta 1927 dopisni član umetniškega društva Hagenbund na Dunaju, s katerima je razstavljal po Sloveniji in tujini (Trst, Split, Sarajevo, Praga, Pariz, Amsterdam, Bruselj, Dunaj). Njegove samostojne razstave so bile v Mariboru, Ljubljani, Brežicah in Celju.